

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

בעניין: דורנט (1991) ישראל בע"מ (בפירוק)

ע"י ב"כ עוה"ד יצחק גולדברג ואלעד נוה התובעת

נ ג ד

אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ארז ללקין הנתבעת

פסק דין

פתח דבר

תחילתם של ההליכים בתביעה, שהגישה התובעת לבית המשפט המחוזי מרכז. בתביעתה עתרה התובעת למתן צווים נגד הנתבעת, שיאסרו על הנתבעת לעשות שימוש באתר האינטרנט שבבעלותה, שיאסרו עליה לפרסם ברשת האינטרנט את אתר האינטרנט שלה, ושיחייבו אותה להסיר מרשת האינטרנט את אתר האינטרנט שלה. כמו כן, עתרה התובעת בכתב התביעה לחיוב הנתבעת במתן פרטים שונים אודות פעילות אתר האינטרנט שלה ולחיובה בתשלום סך של 1,500,000 ₪ לתובעת.

ביום 4.2.09 התקיים דיון בתיק בפני כב' השופטת דודקביץ. בדיון התברר, כי אתר האינטרנט של הנתבעת הוסר מהרשת, ועל כן נקבע בהחלטת כב' השופטת דודקביץ, כי הדיון בסעד הכספי יעבור לבית משפט זה.

טענות התובעת

בבעלות התובעת אתר אינטרנט (להלן – **אתר התובעת**). בעיצוב אתר התובעת הושקע סך של כ-5,000,000 ₪. לאחר ארבע שנים של פיתוח אתר התובעת הועלה האתר בשנת 2003 לרשת האינטרנט.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

לאחר מספר שנים נודע לתובעת, כי לנתבעת אתר אינטרנט בבעלותה (להלן – **אתר הנתבעת**). עיון באתר הנתבעת מלמד, כי המצוי בו מהווה העתקה של אתר התובעת. המדובר הן בהעתקה של המלל שבאתר התובעת והן בהעתקה של מאפייניו היחודיים, לרבות העתקה של טעויות ושגיאות, שנפלו באתר התובעת.

לתובעת זכויות יוצרים על אתר התובעת. במעשיה, הנזכרים לעיל, הנתבעת הפרה זכויות יוצרים אלו. התובעת טוענת, שהנתבעת ביצעה העתקה של לפחות 15 דפים או חלקי דפים מתוך אתר התובעת. על כן עותרת התובעת לקבלת פיצוי מהנתבעת, ללא הוכחת נזק, בסך 100,000 ₪ בגין כל העתקה ובסה"כ 1,500,000 ₪.

טענות הנתבעת

הנתבעת טוענת, כי המדובר בתביעה קנטרנית, וכל מטרתה הוצאת כספים שלא כדין מהנתבעת תוך פגיעה בנכסיה הקנייניים ובעסקיה. מטרת התביעה היא נסיון להגביל תחרות לגיטימית.

אתר הנתבעת פעיל מאז שנת 2002, ובמתכונת בגינה הוגשה התביעה פעל אתר הנתבעת זמן רב לפני הגשת התביעה. לפיכך לוקה התביעה בשיהוי.

הנתבעת מכחישה את טענת התובעת, ולפיה הושקע סך של 5,000,000 ₪ בפיתוח אתר התובעת. המדובר בסכום דמיוני ומופרז.

המלל באתר התובעת איננו מלל ייחודי או מקורי, אינו ראוי להגנה ואינו מקנה לאיש זכות יוצרים. אתר התובעת משולל מאפיינים, שיש בהם כדי להצביע על יחודיות כלשהי. קיימים באתר התובעת מאפיינים הדומים לאלו שמצויים באתרי אינטרנט רבים העוסקים בהשכרה ומכירה של רכבים בארץ ובחול"ל.

אתר הנתבעת, כך לטענת הנתבעת, אינו מהווה העתקה של אתר התובעת. מבט חטוף באתר הנתבעת מוכיח, כי הוא שונה במרכיביו, בכתובתו, בעיצובו, בסגנונו, בתוכנו ובחזותו מאתר התובעת.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

דיון והכרעה

בפתח הדברים יצויין, כי התובעת נמצאת בהליכי פירוק. ר"ח חיים קמיל ועו"ד מרדכי שלו מונו על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כמפרקים של התובעת. ביום 6.2.2011 ניתן אישורה של כב' השופטת ורדה אלשיך, המתיר לתובעת להמשיך ולנהל את תביעתה דנן חרף היותה בפירוק.

ההעתקות הנטענות

עיינתי בטענות התובעת לעניין ביצוע העתקה מאתר התובעת על ידי הנתבעת כפי שפורטו בתצהיר עדותו של מר יונתן רישה, מי שהיה סמנכ"ל התובעת בתקופה הרלוונטית (להלן – **מר רישה**).

באשר לטענות בעניין עמוד חיפוש הרכב לפי מחיר חודשי (סעיף 10 ונספח ד לתצהיר עדותו של מר רישה). לא הוכח, שקיימת באתר הנתבעת העתקה של דברים מאתר התובעת או הסתמכות על דברים שכאלו. חלק זה של אתר הנתבעת מאפשר חיפוש, כאשר הלקוח יכול לאתר לעצמו רכב בהתאם לנתונים שונים, כגון: סוג כלי הרכב, החזר חודשי, סוג עסקה וכו'. לשם כך הוא נדרש לעדכן נתונים שונים. המדובר בפרמטרים בסיסיים וטבעיים לתחום ההשכרה והליסינג של כלי רכב. מדובר בשיטת חיפוש סטנדרטית, העומדת ביסוד שיטת מסחר זו, שיטת הליסינג. ממילא, אין בדמיון בין שני האתרים, ככל שקיים דמיון שכזה, כדי להצביע על העתקה.

לעניין עמוד חיפוש רכב לפי מחיר הרכב (סעיף 11 ונספח ה לתצהיר עדותו של מר רישה). גם בנוגע לעמוד זה לא הוכח שקיימת באתר הנתבעת העתקה של דברים מאתר התובעת או הסתמכות על דברים שכאלו. שוב, מדובר בדף חיפוש סטנדרטי לפי תנאי בסיסי ונפוץ, מחיר הרכב. נדמה כי חיפוש כאמור, על כל מאפייניו, כפי שקיימים הן באתר התובעת והן באתר הנתבעת, אינם ייחודיים, אלא אופייניים לשוק השכרה וליסינג של כלי רכב. בדומה, ומאותם טעמים, נדחות טענות התובעת בנוגע להעתקת עמוד חיפוש רכב לפי דגם (סעיף 13 ונספח ו לתצהיר עדותו של מר רישה) והעתקת עמוד חיפוש כלי רכב לפי קבוצת רישוי (סעיף 15 ונספח ז לתצהיר עדותו של מר רישה).

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

לגבי טענות התובעת ביחס להעתקת עמוד חיפוש כלי רכב לפי קטגוריה (סעיף 17 ונספח ח לתצהיר עדותו של מר רישה). בעמוד חיפוש זה, יכול היה הלקוח לחפש רכב לפי קטגוריה. במקרה זה קבעה התובעת שמות של קטגוריות שונות, כגון: "גיפ עירוני 2*4", "גיפ עירוני 4*4", "גיפים קצרים", "גיפים ארוכים" וכו'. התובעת לא הראתה, כי כל הקטגוריות אכן הועתקו על ידי הנתבעת, באופן שהיה בו ללמד על העתקה. התובעת נמנעה מהצגת רשימה מלאה של כל הקטגוריות בכל אחד מהאתרים. עצם מתן אפשרות חיפוש לפי קטגוריה אין בה כדי ללמד על העתקה, כאשר המדובר בפרמטר אופייני לסוג זה של עסקאות. יתירה מכך, בעמוד זה של האתרים קיימת שלב שני, הבא לאחר חיפוש הרכב, שלב התאמת סוג העסקה. בנוגע לשלב זה קיים שוני של ממש בין שני האתרים. דבר זה יש בו כדי לחזק טענת הנתבעת, כי אין מדובר כלל בהעתקה. לפיכך גם דין הטענה בעניין העתקתו של עמוד זה להידחות.

בעמוד צור קשר (סעיף 19 ונספח ט לתצהיר עדותו של מר רישה) אמנם ניתן לראות קווי דימיון בין אתר התובעת ובין אתר הנתבעת. כך לדוגמא, נוסחו של משפט ההפנייה ללקוחות בראש העמוד באתר התובעת הוא:

"צור קשר עם אחד מיועצי הליסינג של דורנט בטלפון הליסינג של ישראל ... או השאר את הפרטים שלך בטופס המצורף ויועץ ליסינג ייצור איתך קשר בהקדם".

הנוסח הנמצא באתר הנתבעת דומה, וכמעט זהה:

"צור קשר עם אחד מסוכני המכירות שלנו בטלפון שמספרו ... או השאר את הפרטים שלך בטופס המצורף והסוכן ייצור איתך קשר בהקדם".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

אכן מדובר במשפטים דומים, אך אין בדמיון זה להצביע בהכרח על העתקה. המדובר
במשפט שנכתב לשם תכלית ברורה, ועל כן הדמיון במשפט זה בין שני האתרים אינו
מפתיע ואינו מלמד בהכרח על העתקה.

ביחס לעמוד בחר רכב והתאם לך עסקה (סעיף 20 ונספחים י-יא לתצהיר עדותו של
מר רישה). בעמוד זה מאפשרת חברת הליסינג ללקוח לבחור לו עסקה עפ"י חלוקת
קטגוריות של סוג הרכב, אבזורים שונים ותוספות אחרות. הדמיון בקטע של שני
האתרים הוא כמעט מוחלט, ומהווה ראיה חותכת להעתקה. המדובר אפילו בחלוקה
גרפית דומה, ולא רק בתוכן. התוכן מהווה העתקה כמעט מושלמת. מעיון בנספחים
י ו-יא לתצהיר עדותו של מר רישה נראה, כי קיים דמיון רב בין אתר התובעת ואתר
הנתבעת, הן בעיצוב דף האינטרנט הכולל טבלה רוחבית ושתי טבלאות מקבילות
אנכיות והן בבחירת פרטי הנוסח השונים ואפשרויות הבחירה. כך לדוגמא, בכותרת
שני עמודי האינטרנט מופיעה ההנחיה הזוהה: "בחר רכב והתאם לך עסקה". גם
עמודות החיפוש שמציע האתר, זהות כמעט במדויק, הן בתאורן והן בסדר הופעתן
(ראה למשל טבלאות החיפוש בנספח י לתצהיר עדותו של מר רישה). גם בהמשך
מוצגים בשני האתרים "שירותים נוספים" בעיצוב ונוסח כמעט זהים, טבלה זוהה של
"פירוט אופן חישוב הסכום לתשלום בפועל בעבור אופצית רכישה" ועוד (ראה נספח
יא לתצהיר עדותו של מר רישה). ההעתקה הבולטת ביותר בדף חיפוש זה היא נוסח
הגבלת האחריות שמופיע בסוף החיפוש. בשני האתרים מופיע נוסח זהה במדויק של
הגבלת האחריות, לרבות סימני הפיסוק, באופן הבא (ראה נספח יא לתצהיר עדותו
של מר רישה):

"מובהר בזאת, כי אין הפרסום באתר זה מחייב את (כאן מופיע שם
החברה בהתאם לכל אחד מהאתרים – נ"ש) לבצע כל עסקה, שלא
על-פי נוהליה, הכוללים בין השאר, בדיקה כלכלית של הלקוח
ועריכת הסכם מפורט.
כמו-כן מובהר בזאת, כי אספקת סוגי המכוניות, טיב האבזור,
מחירי המכוניות והאביזרים וזמני האספקה, תלויים במלאי יבואני
הרכב וספקי האיבזור, וכי מפרטי הרכב ותמונות הרכבים יכול
שיהיו לא מדויקים ומעודכנים".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

נראה, כי לנוכח אורכה של הפסקה קשה להניח כי מדובר בזהות מקרית, כאשר אף מיקומם של סימני הפיסוק באותה פסקה זהה לחלוטין. לפיכך יש לקבל טענות התובעת בדבר העתקה של עמוד זה באתר הנתבעת.

עיינתי גם בטענות התובעת ביחס לעמוד שימוש במערכת. התרשמתי, כי גם במקרה זה ניכר ברוב המקרים דמיון מוחלט בין אתר התובעת לאתר הנתבעת, למעט שינויי נוסח קלים. ראה בעניין זה ההשוואה בעמודי נספח יג לתצהיר עדותו של מר רישה ובפרט נספח יג-8, שם מדובר בזהות מוחלטת. המדובר בעמודים הכוללים מלל רב, המדובר בזהות הן במלל והן בעימוד ובאופן הצגת הדברים. גם מר ניר הורוביץ, מי שהיה בזמנים הרלוונטיים מנכ"ל הנתבעת (להלן – **מר הורוביץ**) מודה בתצהיר עדותו, כי קיים דימיון רב בין האתרים בעמודים אלו, וכך כתב בסעיף 17 לתצהירו:

"על פניו אין חולק על הדימיון בטקסט הנוגע לשימוש במערכת ושיטת הפעלתה, אשר התגלה לי רק לאחר הגשת התביעה".

הוא אמנם טוען, כי הדמיון התגלה לו רק לאחר הגשת התביעה, אך הזהות המוחלטת בחלק מהעמודים והדמיון הרב בשאר העמודים שוללים, לטעמי, זהות ודמיון מקריים, ומצביעים בעליל על העתקה.

עוד בהקשר עמודי השימוש המערכת טוען מר רישה, כי בנספח יג במסגרת "מילון המונחים", הנמצא באתר התובעת, הופיע המונח "אופציה רכישה (תזרימית)". מר רישה טוען, כי המילה "תזרימית" הוא מונח פנימי של התובעת, שהומצא ע"י מר רישה בעצמו ואינו מוכר בענף הליסינג. שימוש במונח זה חוזר נמצא גם באתר הנתבעת. הדבר מעיד, לטענת מר רישה, על העתקה מובהקת שעשתה הנתבעת מאתר התובעת. בהקשר זה טוען מר הורוביץ, כי המילה "תזרימית" איננה ייחודית לתובעת אלא מופיעה במספר נוסף של אתרי אינטרנט העוסקים בתחום הליסינג והרכב (ראה סעיף 18 ונספח ד לתצהיר מר הורוביץ). ואולם, גם אם המילה "תזרימית" איננה פרי המצאתו של מר רישה ואיננה ייחודית לתובעת, אין בכך כדי לשנות את התרשמותי והחלטתי בעניין קיומה של ההעתקה, שבוצעה בעמודי "השימוש

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

במערכת", כפי שהדברים עולים מהדמיון הלשוני הרב, המגיע בחלק מהעמודים לזהות מוחלטת, כמפורט לעיל.

מר רישה טען עוד, בנוסף לטענה הספציפית לעניין המונח "תזרימית", כי הוא בעצמו ניסח חלקים ותכנים רבים, המצויים באתר התובעת (ראה סעיף 4(ג) לתצהיר עדותו):

"האתר נבנה ותוחזק על ידי עובדי דורנט ואף אני בעצמי ניסחתי תכנים רבים שהופיעו באתר האינטרנט של דורנט, כדוגמת המדריכים והמילונים, בהם נכללו פרטים ייחודיים שניסחתי – אותם העתיקה אמפא במלואם".

מר רישה חזר וטען זאת גם בעדותו בפני (עמ' 26 לפרוטוקול, שורות 18-19; עמ' 28 לפרוטוקול, שורה 9). עדותו של מר רישה בעניין לא נסתרה.

עיינתי בטענות התובעת לעניין העתקת עמוד הבית. בעניין זה ראה סעיף 9 ונספח ג לתצהיר עדותו של מר רישה. בעמוד זה נראה, כי אכן קיים דמיון לא מבוטל בין שני האתרים. הצעת התובעת לעסקה בשלושה צעדים, המצויה באתר התובעת, דומה להצעת הנתבעת, אשר מצויה באתר הנתבעת. באתר התובעת מוצעת עסקה בשלושה צעדים באופן הבא:

"צעד 1 – חפש לך רכב חדש

צעד 2 – בחר רכב חדש והתאם לך עסקת ליסינג

צעד 3 - צור קשר".

באתר הנתבעת מפורטת ההצעה בהאי לישנא:

"קבל הצעת ליסינג אישית ב-3 צעדים פשוטים, בפחות מ-3 דקות

חפש לך רכב

התאם לך עסקה

צור קשר עם סוכן".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1
2 כבר במבט ראשון נראה, כי אכן קיים דמיון בנוסחם של שני האתרים. בשני האתרים
3 נעשה שימוש במטבעות לשון זהות, "חפש לך רכב" ו"התאם לך עסקה". שלבי
4 העיסקה גם הם דומים מאד בשני האתרים. הדמיון בעמוד זה, שאליו מצטרפת
5 הזהות המוחלטת במקומות אחרים באתרי האינטרנט של הצדדים, מובילים
6 למסקנה, כי גם בעמוד זה קיימת העתקה מאתר התובעת. ההעתקה שנמצאה
7 בעמודים אחרים באתר הנתבעת, כמפורט לעיל, תומכת במסקנה, שגם בעמוד הבית
8 אין מדובר בדמיון מקרי אלא בהעתקה מכוונת.

9
10 סיכום ביניים, קבעתי כי התובעת הוכיחה קיומו של דמיון רב עד כדי זהות מוחלטת
11 בחלק מעמודי אתר הנתבעת, המביאה למסקנה, כי המדובר בהעתקה. התובעת
12 הוכיחה זאת ביחס לשלושה חלקים של אתר הנתבעת: 1. עמוד הבית, 2. בחר רכב
13 והתאם לך עסקה, 3. שימוש במערכת.

המקור הנורמטיבי

14
15 התובעים מבססים את עילת תביעתם על האמור בסעיף 4 לחוק זכויות יוצרים,
16 התשס"ח-2007 (להלן – **החוק**), כפי שמפורט בפרק ג לכתב סיכום טענות התובעת.
17 אלא, שהחוק פורסם ביום 25.11.2007 ונכנס לתוקפו רק ביום 25.5.2008, כשישה
18 חודשים לאחר פרסומו. בעניין זה ראה הוראות פרק י"ב לחוק, בעניין תחילה, תחולה
19 והוראות מעבר. שם נקבע:

20
21
22 "77. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום
23 התחילה).

24 78. (א) הוראות חוק זה יחולו גם לגבי יצירה שנוצרה לפני יום

25 התחילה, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ו).

26 (ב) זכות יוצרים לפי הוראות פרק ב' לחוק זה לא

27 תהא ביצירה שערב יום התחילה לא היתה בה זכות

28 יוצרים לפי הוראות הדין שחלו לגביה ערב היום

29 האמור (בסעיף זה – הדין הקודם), ואולם אין

30 בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע את קיומה של זכות

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 יוצרים לפי הוראות חוק זה ביצירה כאמור, בשל כך
2 שביום התחילה ואילך יתקיימו לגביה התנאים
3 הקבועים בסעיף 8, או מכוח צו לפי סעיף 9".

4
5 בעניינינו, אתר התובעת פורסם באינטרנט עוד בשנת 2003. התובעת טוענת, כי בחודש
6 יולי 2008 נודע לה על העלאת אתר הנתבעת לרשת האינטרנט. טענה זו לא נסתרה. גם
7 מר הורוביץ בעדותו בפני אישר, כי אתר הנתבעת הועלה לרשת האינטרנט בסמוך
8 למועד הגשת התביעה, שהוגשה ביום 22.7.2008 (ראה עמ' 34 לפרוטוקול, שורות
9 30-31).

10
11 לפיכך, נראה כי ההפרות הנטענות התבצעו לאחר כניסתו לתוקף של החוק. ממילא
12 חלות עליהן הוראות החוק.

בעלות באתר התובעת

14
15 הנתבעת טוענת, כי לא הוכח, שאתר התובעת מצוי בבעלותה של התובעת. הטענה
16 נטענת באופן סתמי, ללא שמובאת ראשית ראיה כלשהי לכך שהתובעת איננה בעלת
17 זכויות היוצרים ביחס לאמור באתר התובעת.

18
19 בסעיף 33 לחוק נאמר:

20
21 "בכפוף להוראות פרק זה –

22 (1) היוצר של יצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים
23 ביצירה".

24
25 בסעיף 64 לחוק נקבעה חזקה כדלקמן:

26
27 "החזקות המפורטות להלן יחולו בכל הליך משפטי, אזרחי או פלילי,
28 שעניינו הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית, אלא אם כן הוכח
29 אחרת:

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 (1) מופיע על היצירה בדרך המקובלת שמו של אדם כיוצר היצירה,
2 חזקה היא שאותו אדם הוא יוצר היצירה; החזקה האמורה בפסקה
3 זו תחול גם לעניין שמו הבדוי של אדם, ובלבד שזהותו של בעל השם
4 הבדוי ידועה בציבור".

5
6 במקרה דנן מופיע שמה המסחרי של התובעת בראש עמודים רבים באתר התובעת וכן
7 בתחיתם של אותם עמודים. פרסום שמה של התובעת באתר התובעת נראה כציון
8 שמה של בעלת האתר וכיוצרת שלו. ממילא קמה החזקה האמורה בסעיף 64(1) הנ"ל.
9 זאת בודאי בהעדר כל ראשית ראיה לקיומו של בעלים אחר של אתר התובעת או
10 מישהו אחר שיצר אותו.

11
12 זאת ועוד, מר רישה העיד, כי אתר התובעת פותח על ידי עובדי התובעת. הדברים
13 מצאו ביטויים הן התצהיר עדותו של מר רישה (סעיף 4(ג)) וכן בעודותו בפני (עמ' 25
14 לפרוטוקול, שורות 6-11; עמ' 26 לפרוטוקול, שורות 3-19). עדותו זו של מר רישה לא
15 נסתרה, ועל כן יש לקבלה.

ההגנות

16
17 משנקבע, כי קיימת העתקה בשלושה עמודים באתר הנתבעת, כאמור לעיל, נותר
18 להכריע בשאלה, האם יש ממש בטענת הנתבעת, ולפיה גם אם הועתקו קטעים כאלו
19 ואחרים מאתר התובעת, אין אלו ראויים להגנת זכות יוצרים.

20
21
22 ראשית יאמר, כי גם תוכנו של אתר אינטרנט הוא "יצירה" מסוג "יצירה ספרותית",
23 אשר מוגנת בחוק זכויות יוצרים. הדברים ברורים ועולים גם מהוראות סעיף 1 לחוק,
24 שם נאמר:

25
26 "יצירה ספרותית" – לרבות יצירה המבוטאת בכתב, הרצאה, טבלה,
27 לקט, וכן תוכנת מחשב".

28
29 תוכנו של אתר אינטרנט נכנס הן תחת החלופה של יצירה המבוטאת בכתב והן תחת
30 החלופה של תוכנת מחשב.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

על מנת לבסס הגנה של זכויות יוצרים על יצירה, לרבות אתר אינטרנט, על התובעת לעמוד בתנאי דרישת המקוריות, שמעוגנת בסעיף 4(א) לחוק, שם נכתב:

"זכות יוצרים תהא ביצירות אלה:

(1) יצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, יצירה אמנותית, יצירה דרמטית או יצירה מוסיקלית, המקובעת בצורה כלשהי;

(2) ...

ובלבד שהתקיים לגבי היצירות האמורות אחד התנאים הקבועים בסעיף 8 או שיש בהן זכות יוצרים מכוח צו לפי סעיף 9."

דרישת המקוריות, היא דרישת סף להגנה על זכויות היוצרים, וקיומה נבחן עפ"י שלושה מבחני משנה: מבחן ההשקעה, מבחן היצירתיות ומבחן המקור. בעניין זה ראה ע"א 8485/08 The FA Premier League Limited נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט, טרם פורסם, וכן ראה האמור בע"א 7996/11, ספייקום נ' רביב, טרם פורסם (ניתן ביום 18.11.13) (להלן - פרשת רביב):

"במסגרת מבחן ההשקעה, יש לעמוד על כך שהיוצר השקיע עמל מסוים ביצירה כדי לזכות בזכות לפירותיה, בדומה לבסיס העיוני להכרה בזכות בקניין גשמי."

...

במסגרת מבחן היצירתיות, המתבסס על הרציונאל לפיו מטרת דיני זכויות היוצרים היא להעשיר את עולם היצירה ואת מגוון הביטויים הזמין לציבור, יש לעמוד על אופייה של ההשקעה במנותק מהכמות שלה כדי להראות כי היא תורמת למטרה זו.

...

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1
2 אוסיף כי לדעתי יש לזהות במסגרת דרישת המקוריות שלושה רכיבי
3 משנה, כאשר נוסף על מבחן ההשקעה ועל מבחן היצירתיות יש
4 לבחון את מבחן המקור. כוונתי היא לדרישה כי מקורה של היצירה
5 יהיה ביוצר וכי זו לא תהיה מבוססת על יצירה אחרת – ובלשונו של
6 חברי השופט א' רובינשטיין 'מקורי קרי עצמאי'.

7
8 בית משפט זה נדרש גם לשאלת טיב וכמות רכיבי דרישת המקוריות
9 המספיקים להתגבשותה. ביחס למבחן ההשקעה נקבע כי כל שנדרש
10 להוכחתו הוא השקעה מינימאלית של משאב אנושי כלשהו. לעומת
11 זאת, הגדרת כמות היצירתיות הנדרשת מורכבת מעט יותר ונראה כי
12 בית משפט זה טרם עיצב נוסחה אחת ויחידה להתגבשותה. יחד עם
13 זאת, הגדרת היצירתיות הנדרשת להגנה על יצירה נתחמה בפסיקה
14 על דרך השלילה. כך, נקבע כי מבחן היצירתיות אינו מציב רף גבוה
15 במיוחד עבור היוצר וכי לעתים יהיה די ביצירתיות מועטת ואף
16 חסרת ערך. עוד נקבע כי אין צורך שהיצירה תהיה חדשנית ביחס
17 ליצירות קיימות באותו תחום.

18
19 ...

20
21 אם לסכם את האמור עד כה, הלכה שנקבעה על ידי בית משפט זה
22 היא כי לצורך הענקת הגנה על יצירה באמצעות זכות יוצרים יש
23 להוכיח כי מדובר ביצירה מקורית תוך בחינת שלושה רכיבי משנה –
24 מבחן המקור, מבחן ההשקעה ומבחן היצירתיות – כאשר אין די
25 בהתקיימותו של רכיב אחד בלבד לצורך הוכחת מקוריות".

26
27 מן המצוטט עולה כי דרישת המקוריות היא דרישת סף ויש לעמוד בה כדי להנות
28 מהגנת זכויות היוצרים. אלא שדרישה זו, על מבחני המשנה שלה, פורשה בהרחבה, כך
29 שכל שיש להוכיח היא דרישה מינימאלית של השקעה ויצירתיות, וזאת בכפוף
30 לעמידה במבחן המקור.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

בעניינינו, התרשמתי כי התובעת קיימה את מבחני דרישת המקוריות, ולפיכך אתר התובעת נהנה מהגנה של זכויות יוצרים.

המדובר באתר אינטרנט המכיל פרטים רבים: תמונות, הנחיות למשתמש, מנועי חיפוש וכו'. קיומם של כל אלו עונה בוודאי על מבחן ההשקעה, כאשר בור, כי לצורך פיתוחו של אתר אינטרנט מורכב שכזה יש צורך בהשקעה אינטלקטואלית וכלכלית של ממש.

משנקבע, כי מבחן היצירתיות איננו מציב רב גבוה בעבור היוצר, וניתן להסתפק אף ביצירתיות מעטה ביותר, ואף בכזו שהינה "חסרת ערך" (כאמור בפסק הדין בפרשת רביב), אומר שאתר התובעת, בו נוסחו חלקים ע"י מר רישה, בוודאי עומד בתנאי זה. המדובר ביצירתיות של ממש, הבאה לידי ביטוי בפיתוחו של אתר אינטרנט שלם ומורכב, הכולל חלקים רבים. מן הטעם הזה, עומד אתר התובעת גם במבחן היצירתיות.

כמפורט לעיל, התקבלה עדותו של מר רישה אודות פיתוחו של אתר האינטרנט על ידי התובעת ועובדיה, לרבות מר רישה עצמו, שנטל בכך חלק באופן אישי. די בכך כדי להוכיח עמידת התובעת במבחן המקור.

על כן, ובהתקיימותו של מבחן המקוריות, על מבחני המשנה שלו, זכאית התובעת להגנה על זכויות היוצרים שלה באתר התובעת.

הנתבעת טוענת, כי אתר התובעת לא יהנה מהגנה על זכויות יוצרים גם מן הטעם שהוא עושה שימוש בביטויים השגורים בכל אתר אינטרנט עסקי, ובפרט באתרי אינטרנט בענף הליסינג והשכרת הרכב, לגביהם לא תחול הגנה (ראה סעיף 2.2 לסיכומי הנתבעת). פירושה של טענה זו הוא, כי לא מתקיים ביחס לאותם חלקים של אתר התובעת מבחן המקוריות עקב שימוש בפרטים שאינם נחשבים ליצירה מקורית. דין טענה זו להידחות ביחס לחלקים באתר התובעת, שבהם ישנו ניסוח ייחודי וסידור ייחודי של הפרטים השונים. באשר ליתר חלקי אתר התובעת, שבהם יתכן ולא נמצאה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 ייחודיות, אכן ראויה הטענה להתקבל, אלא שהתביעה, ככל שהיא נוגעת לאותם
2 חלקים של אתר האינטרנט, נדחתה ממילא – כמפורט לעיל – היות שחוסר הייחודיות
3 של אותם חלקים מנע הוכחת קיומה של העתקה.
4

5 הנתבעת טוענת עוד, כי אתר התובעת לא יהנה מהגנה על זכויות יוצרים גם מן הטעם
6 הפונקציונאלי (ראה סיפא של סעיף 5 לסיכומי הנתבעת). הנתבעת טוענת, כי אתרי
7 התובעת והנתבעת הם אתרים בתחום ליסינג והשכרת רכב, וככאלו הם דומים אחד
8 למשנהו, שכן אין דרכים מגוונות להציג את המידע והפרטים המפורסמים שם. אין
9 לקבל טענה זו. בית המשפט דן בטענה זו בהרחבה בפרשת רביב הנ"ל וקבע:

10
11 "שימוש במבחן הבחירה יכול לסייע בקביעת ההגנה הראויה ליצירה
12 אשר נטען לגביה כי בשל הפונקציונליות הרבה שבה קיימות דרכים
13 מצומצמות בלבד לביטוי הרעיון הגלום בה. בהתאם למבחן הבחירה,
14 יש להתחקות אחר הפונקציה או התכלית שלשמה מיועדת היצירה
15 ולבחון האם צורת ההצגה של אותה תכלית – הביטוי – לוותה
16 בבחירה של היוצר מבין כמה אפשרויות היכולות להגשים את אותה
17 תכלית.
18

19 ...

20
21 דעתי היא כי כאשר קיימת אפשרות אחת ויחידה לבטא רעיון
22 מסוים, הרי שאין מקום לתת הגנה לדרך ביטוי יחידה זו. ואולם,
23 כאשר קיימות מספר אפשרויות לביטוי של רעיון מסוים, אף אם
24 מספר זה מצומצם ביותר, הרי שדעתי היא כי בשים לב למבחן
25 הבחירה קיימת ליוצר בחירה בין אותן אפשרויות ביטוי ולכן אין
26 מקום לשלול הגנה של זכות יוצרים לביטוי שנבחר".
27

28 בעניינינו, כאשר מדובר כאמור באתר אינטרנט המכיל פרטים רבים: אפשרויות עימוד
29 שונות, תמונות, מנועי חיפוש בשדות בחירה שונים ועוד, נראה כי התובעת עמדה
30 בתנאי מבחן הבחירה. בודאי שלא ניתן לדבר על אפשרות יחידה להצגתם של דברים,

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 כאשר מדובר בטקסטים ארוכים ומורכבים, המנוסחים בניסוח חופשי. אתרי
2 אינטרנט, הגם שהם מפרסמים דברים דומים ונוגעים בעולם תוכן דומה, יכולים
3 להיות מוצגים בדרכים שונות בתכלית - כך גם הדבר בעניינינו. כך למשל עמוד
4 השימוש במערכת, המורכב מטקסט ארוך עם כותרות לפרקיו השונים, כאשר חלק
5 גדול מתוכן זה הועתק במדויק "מילה במילה" מאתר התובעת. זאת ועוד, התובעת
6 בחרה לעצב את אתר התובעת באופן מסויים, שבוודאי אינו מהווה את הדרך היחידה
7 והבלעדית להצגת הדברים. ההיפך הוא הנכון, התובעת עמדה בתנאי מבחן הבחירה
8 ובחרה להציג את האתר באופן שהציגה. בפני התובעת היו פתוחות דרכים רבות
9 אחרות להציג את אתר האינטרנט שלה. זאת מבלי לחקות את אופן הצגת הדברים
10 באתר התובעת.

היקף ההעתקה

11
12
13 כעת נותר לדון בשאלת היקף ההעתקה. סעיף 11 לחוק, מגדיר מהי זכות היוצרים
14 וקובע, כי היא מקנה ליוצר זכות בלעדי ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, וכך נאמר
15 שם:

16
17 "זכות יוצרים ביצירה היא הזכות הבלעדית לעשות ביצירה, או
18 בחלק מהותי ממנה, פעולה, אחת או יותר, כמפורט להלן, בהתאם
19 לסוג היצירה".

20
21 לפיכך, נשאל – האם ההעתקה שביצעה התובעת מהווה העתקה של חלק ניכר מאתר
22 התובעת? הבחינה של שאלה זו תהייה בחינה מהותית ולא בחינה כמותית. בעניין זה
23 ראה האמור בע"א 8393/96, **מפעל הפיס נ' The Roy Export Establishment**
24 **Company**, פד"י נד(1) 577, 591:

25
26 "ההכרעה בשאלה אם הועתק 'חלק ניכר' מן היצירה המוגנת –
27 כמשמעותו של מושג זה בסעיף 1(2) לחוק – אינה צריכה להיות רק,
28 או בעיקר, על-פי בחינה כמותית של הקטעים העומדים להשוואה,
29 אלא יש לבדוק אותם גם – ואולי, בעיקר – מבחינה איכותית. גם

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 כאן אין להסתפק בבדיקה מדוקדקת של כל פרט בקטעים המושווים
2 ושל השימוש שנעשה בו, אלא יש לבחון את הקטעים מתוך ראייה
3 כוללת. זאת ועוד: הואיל וההגנה על היצירה המוגנת בכללותה
4 מושתתת על יסודות מקוריים המרכיבים אותה, יש לבחון אם
5 ההעתקה גזלה דבר מיסודות אלה. לפיכך, תיבחן הפגיעה בזכות
6 היוצרים לאור השאלה אם המוטיבים שהועתקו מן היצירה המוגנת
7 – בין בצורה ישירה ובין במרומז – כוללים יסודות, אשר יש בהם
8 כשלעצמם מידה של מקוריות".

9
10 לנוכח השוואת אתרי האינטרנט של הצדדים זה לזה, כפי שפורטה לעיל, התרשמתי
11 שההעתקות שבוצעו ע"י הנתבעת, עולות כדי העתקה של חלק ניכר מתוך החלקים
12 האיכותיים והיצירתיים באתר התובעת. מדובר בהעתקה של אותם חלקים, שאינם
13 בהכרח נחלתם של אתרי אינטרנט אחרים בתחום הליסינג, אלא חלקים ייחודיים
14 לאתר התובעת. חלקים אלו יש בהם מידה של מקוריות, כאשר את תוכנם ניתן להציג
15 גם בדרכים אחרות. לפיכך יש לקבוע, כי במקרה זה הועתק "חלק ניכר" מאתר
16 התובעת.

17
18 לסיכומי של הניתוח המשפטי בעניין הגנת זכויות היוצרים, אביא מהאמור בע"א
19 10242/08, **מוצפי נ' קבלי**, טרם פורסם:

20
21 "בפרשת אלמגור (עמ' 830) עמד השופט י' כהן על התנאים הנדרשים
22 להוכחת הפרת זכות יוצרים ועל אבחנות רלוונטיות נוספות,
23 כדלהלן:

24
25 (-) יש להוכיח כי הנתבע העתיק חלקים ממשיים ומהותיים מיצירת
26 התובע, כאשר לא הכמות היא הקובעת, אלא האיכות.
27 (-) ניתן להסיק העתקה כאשר לנתבע היתה גישה ליצירת התובע,
28 וכאשר הדמיון בין היצירות הוא במידה כזו אשר לא סביר להניח כי
29 הוא יד המקרה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 (-) יש חשיבות להצטברות נקודות דמיון. ככל שהן רבות יותר, גובר
2 החשש כי מדובר בהעתקה.
3 (-) השאלה אם הדמיון בין שתי היצירות מספיק על מנת לקבוע כי
4 מדובר בהעתקה של חלק ממשי ומהותי היא שאלה של עובדה ושל
5 דרגה. תשובה לשאלה זו צריכה להינתן לא על סמך השוואה מכנית
6 של מספר מילים או שורות הדומות ביצירות הנדונות, אלא לפי
7 התרשמות של השופט מהיצירות בכללותן".
8

9 בעניינינו נראה, כי הנתבעת אכן העתיקה חלקים ממשיים ומהותיים ואיכותיים של
10 אתר התובעת. אתר התובעת היה נגיש ברשת האינטרנט ופתוח בפני כל דכפין. קיומה
11 של ההעתקה עולה מהדמיון והזהות בחלקים רבים של שני האתרים, כמפורט
12 בהרחבה לעיל.
13

14 באשר להסקת המסקנה בדבר קיומו של דמיון בין שתי יצירות נאמר ע"י כב' השופט
15 עמית בע"א 10242/08 הנ"ל, כי השאלה אם הדימיון בין שתי היצירות מספיק, יבחן
16 גם עפ"י "התרשמותו של השופט מהיצירות בכללותן". על מבחן דומה, הוא מבחן
17 השכל הישר, עמד גם כב' הש' רובינשטיין בפסק הדין בפרשת רביב, ושם כתב:
18

19 "לכל המבחנים הללו אבקש לצרף מבחן נוסף, מבחן השכל הישר,
20 שאמנם עשוי להישמע כללי מדי, שהרי יאמר האומר, השכל הישר
21 טוב שינחנו בכל עניין, ומנגד אין הוא בהכרח שווה לכל נפש בנושאים
22 פרטניים. אך באמרי 'השכל הישר' בנידון דידן כוונתי להצטברות
23 הנתונים שבפני בית המשפט, על מכלולם; וכשמדובר ביצירה, גם
24 מראה העיניים ('טוב מראה עיניים מהלך-נפש', קהלת י', ט') הוא
25 כידוע פרמטר משמעותי בדיני הקניין הרוחני, ורוב מלים אך למותר.
26
27 ...
28

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

ובנידון דידן, כשהבטנו – חברי ההרכב – בעת הכנת התיק אל
השרטוטים בהם מדובר, היה בעינינו דמיון רב שהזדקר מייד. על כן
התבקשה בעיני התוצאה שאליה הגענו, גם בשכל הישר, גם במראית
העין".

בעניינינו, עיון באותם חלקים של אתר הנתבעת, שלגביהם התקבלה טענת ההעתקה,
מלמד על הדמיון הרב שביניהם, וממילא על קיומה של ההעתקה, וזאת גם באותו
מבחן פשוט, אך כלי עזר אנושי מרכזי, מבחן השכל הישר.

הסעד

התובעת עותרת לפיצוי סטאטוטורי בסך 100,000 ₪, ללא הוכחת נזק, בגין כל אחת
מההפרות הנטענות על ידה – 15 במספר, כאמור בסעיף 56(א) לחוק:

"הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי
בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת
נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים".

בסעיף 56(ב) לחוק, מפורטים השיקולים אותם ישקול בית המשפט בעת שקילת גובה
הפיצויים. וכך נאמר שם:

"בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט
לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:

- (1) היקף ההפרה;
- (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

בסעיף 56(ג) לחוק נקבע כי יראו במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת, שתזכה את התובע לפיצוי סטאטוטורי אחד. וכך נכתב שם:

"לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת".

בפרק הקודם קבעתי, כי הנתבעת ביצעה שלוש העתקות מאתר התובעת. ואולם, האם מגיע לתובעת פיצוי ללא הוכחת נזק בעבור כל אחת מההעתקות הנ"ל או שיש לראות בהן מסכת עובדתית אחת במובנו של סעיף 56(ג) הנ"ל?

לדעתי יש לראות בשלוש ההפרות מסכת עובדתית אחת. המדובר באתר אינטרנט אחד, שמהווה יצירה אחת. ההעתקה עצמה בוצעה פעם אחת ועל כן אין לראות באמור שלוש העתקות נפרדות, שמקימות כל אחת מהן זכות לפיצוי סטאטוטורי נפרד.

לשאלת פרשנותו של סעיף 56 לחוק, התייחס ארוכות כב' הש' זילברטל, בשבתו בית המשפט המחוזי בירושלים בת"א (י-ם) 3560/09, **ראובני נ' מפה – מיפוי והוצאה לאור בע"מ**, טרם פורסם (להלן – **פרשת מפה**). בפסק דין זה ניתח כב' הש' זילברטל את הוראות סעיף 56 לחוק תוך הצגת מגוון דוגמאות שונות, הן במקרים בהם חל החוק והן מקרים בהם חל המצב הנורמטיבי טרם כניסת החוק לתוקף.

בפרשת מפה, הוצג מקרה דומה לעניינינו, בו דובר על מספר מודולים שמרכיבים יחד תוכנת מחשב אחת. וכך נאמר שם (פסקה 5 לפסק הדין):

"כאשר היה מדובר במודולים שהרכיבו תוכנה פיננסית, מצא בית המשפט שאין הם מהווים יצירה עצמאית נפרדת מהתוכנה עצמה ועל כן העתקת כל אחד מהם אינה בגדר הפרה נפרדת (ע"א 2392/99 אשרז עיבוד נתונים בע"מ נ' טרנסבטון בע"מ פ"ד נז(5) 255 (2003))."

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

1 כב' הש' זילברטל הביא בפסק דינו בפרשת מפה גם את האמור במאמר שפרסם עו"ד
2 עמית אשכנזי, שהיה חבר בצוות אשר הכין במשרד המשפטים את הצעת חוק זכות
3 היוצרים, אשר כתב:

4
5 "הסעיף קובע כי יראו עוולות הנעשות במסכת אחת של מעשים
6 כעוולה אחת, מכאן שלהבדיל מעניין **שגיא**, הביטוי 'מסכת' חל לא
7 רק על סדרת הפרות של זכות יוצרים אחת ביצירה, אלא כולל גם
8 סדרת מעשים המאגדת הפרות של זכויות יוצרים שונות. כלומר,
9 במסגרת 'מסכת' אחת ייכללו, באופן עקרוני, הן הפרות של זכויות
10 שונות באותה יצירה והן הפרות של זכויות בכמה יצירות. עם זאת,
11 יש להראות זיקה בין המעשים השונים הן בזמן והן במקום. נוסף על
12 כך, לנוכח הוספת העילות מכוח הזכות המוסרית לפיצוי, אין אלא
13 להסיק כי במסגרת 'מסכת' נכללות גם הפרות של הזכות המוסרית,
14 ככל שנעשו באותו עניין. כך, למשל, ובדומה להלכה לפי הדין הקודם,
15 העתקה של יצירה בכמה עותקים תיחשב כהפרה אחת. אולם
16 להבדיל מהדין הקודם, גם אם מופרות זכויות נוספות בעת ביצוע
17 ההפרה (למשל, זכות ההעמדה לרשות הציבור נוסף על זכות
18 ההעתקה) או אף מדובר בכמה יצירות, ייחשב הדבר כמסכת אחת.
19 ... כך גם ביצוע פומבי של כמה שירים באותו מועד ייחשב כהפרה
20 אחת" (ההדגשות במקור – נ"ש).

21
22 עוד הביא כב' הש' זילברטל בפסק דינו את הדברים הבאים:

23
24 "למסקנה דומה הגיע בית משפט השלום בתל-אביב בפרשת **שוחט**
25 (ת"א (שלום-ת"א) 10560/08 **שוחט נ' שמש**, 25.5.10) – באותו עניין
26 נעשה שימוש בעשרה תצלומים שצילם התובע במופע בו נכח, תוך
27 פגיעה בזכות היוצרים שלו. התצלומים המפרים פורסמו ע"י הנתבע
28 באתר אינטרנט בשני מועדים שונים. בית המשפט ראה בכך שתי
29 הפרות בלבד והתייחס לתצלומים כאל סדרה אחת שנוצרה
30 בהזדמנות בודדת.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

מקרה שלכאורה ממשיך את מגמת הפסיקה הנ"ל נדון בת"א (מחוזי-
חי') 454/07 פורת נ' פסגות סוכנות לביטוח חיים (1997) בע"מ
(14.11.10). בפרשה זו אמנם נקבע, בהסתמך על ההחלטה בפרשת
אקו"ם, כי העתקת 173 מאמרים קצרים שחיברה התובעת אינה
אלא הפרה אחת, שכן אין 'לספור את מספר ההפרות שאירעו אלא
את מספר סוגי הזכויות שנפגעו'. אלא שבית המשפט הדגיש שם, כי
הערך העיקרי של כל מאמר היה נעוץ בהיותו חלק ממאגר של מידע
בנושא בו עסקו המאמרים (דיני עבודה), כך שנראה שבית המשפט
התייחס אל המאמרים כאל חלקיה של יצירה אחת ולכן ראה
בשרשרת ההפרות מסכת אחת של מעשים".

בעניינינו, שלוש ההעתקות מהוות חלקים מאותה יצירה ופורסמו בבת אחת במקום
אחד, אתר הנתבעת. על כן יש לראות בהפרות אלו כהפרה אחת המזכה בפיצוי
סטטוטורי אחד.

במקרה דנן המדובר בהפרה משמעותי, כאשר הוכח, כי חלקים מרכזיים וחשובים של
אתר התובעת הועתקו.

מאידך לא הוכחה הפרה ארוכת טווח. התביעה הוגשה בחודש יולי 2008, כאשר בכתב
התביעה נטען, שדבר ההעתקה התגלה לתובעת בסמוך למועד הגשת התביעה (סעיף 5
לכתב התביעה). בדיון, שהתקיים בפני כב' השופטת דודקביץ בבית המשפט המחוזי
ביום 4.2.09, כמחצית השנה לאחר הגשת התביעה, נאמר שאתר הנתבעת כבר הוסר
מרשת האינטרנט.

התובעת לא הצביעה על נזק ממשי כלשהו, שנגרם לה בעטייה של ההעתקה. כך גם לא
הובאה ראיה כלשהי ביחס להיקף הרווח, שהפיקה הנתבעת מההעתקה.

במצב דברים זה יש להעמיד את הפיצוי על סך של 50,000 ₪, נכון למועד הגשת
התביעה, 22.7.08.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

עשיית עושר ולא במשפט

פרט לפיצוי הסטאטוטורי מכוח הוראות החוק עותרת התובעת לפיצוי גם מכוח הוראות סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן – **חוק עשיית עושר**) בטענה שהנתבעת התעשרה על חשבונה שלא כדין.

סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר קובע, כי על המתעשר שלא כדין חלה חובת השבה בעין ואם זו איננה אפשרית, חלה על המתעשר חובת השבה בגובה שווי הזכייה. וכך נכתב שם:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה".

בעניינינו, אין מקום ואפשרות להשבה בעין. לכן יש לדון בהשבת שווי הזכייה. נטל הוכחת שווי הזכייה מוטל על התובעת, כחלק מעילת התביעה. בעניין זה ראה האמור בד"נ 20/82, **אדרס חומרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד גונ'ס ג.מ.ב.ה.**, פד"י מב(1) 221, 285:

"על התובע רובץ כמובן נטל ההוכחה ביחס לכל אחד מהמרכיבים החיוניים של תביעתו, ועל-כן גם מוטלת עליו החובה לשכנע, כי אכן הפיק הנתבע 'התעשרות' ישירה מאי-קיום החוזה עמו".

בעניינינו, פרט לטענה סתמית בעניין התעשרות שלא כדין, התובעת לא הוכיחה מה שיעורה של אותה התעשרות. די בכך כדי לדחות את טענת התובעת בעניין זה.

למעלה מן הצורך יאמר, כי בעניינינו אין מקום לדון בטענת עשיית העושר מטעם נוסף. אין אנו נדרשים לדון בטענת עשיית העושר, שכן טענת עשיית העושר יכולה, לכל היותר, להתקבל כטענה חלופית לטענות הפיצוי בגין הפרת זכויות יוצרים,

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

במקרה שטענות התובעת ביחס להפרת זכויות היוצרים היו נדחות. משהתקבלו הטענות בנוגע להפרת זכות יוצרים, שוב אין מקום לקבלת פיצוי נוסף בגין עשיית עושר ולא במשפט.

בעניין זה ראה האמור בע"א ADIDAS SALOMON A.G, 563/11 נ' יאסין, טרם פורסם:

"טרם מתן פיצוי מכח דיני עשיית עושר יש לוודא כי לא ייוצר מצב של כפל פיצוי".

כן ראה האמור בת"א (מחוזי-מרכז) 3180-03-10, ד"ר לובל נ' פאם קורנר בע"מ, טרם פורסם:

"מכאן נובע כי עפ"י פסק דין אשיר, על מנת להקנות אפשרות עקרונית להקניית זכאות ברעיון מכוח קיומה של עילה בגין עשיית עושר ולא במשפט, קיים צורך בהתממשותם של שלושה תנאים מצטברים:

הראשון, הרעיון המועתק הינו מסוים, ניתן להגדרה, חדשני, ייחודי ויישומי, ובעליו של הרעיון עשו בו שימוש או שבכוונתם לעשות בו שימוש;

השני, הזוכה מודע לכך שהוא מעתיק רעיון של אחר;
השלישי, מדובר ברעיון שההסדר החקיקתי איננו מתייחס אליו כלל או אינו מקנה לו הגנה יעילה" (ההדגשות במקור – נ"ש).

בעניינינו, טענת התובעת לפיצוי בגין הפרת זכויות יוצרים התקבלה. על כן אין מקום לקבל פיצוי גם מכוח חוק עשיית עושר.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9864-07-08 דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אמפא קפיטל קאר ליס בע"מ

תיק חיצוני: תיק עזר

סיכום

הנתבעת תשלם לתובעת סך של 50,000 ₪ בצרוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה, 22.7.2008, ועד מועד התשלום המלא בפועל.

משנדחתה התביעה ברובה והתקבלה בחלקה, אינני מטיל חיוב בהוצאות.

ניתן היום, כ"ג טבת תשע"ד, 26 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.

נחום שטרנליכט, שופט